वरारकम् A diamond.

वरालः, वरालकः [वृ-आलच् Uṇ. 1. 110] 1 Cloves. (also *n.*). –2 A donor. **–ला** A female goose.

वरालिका An epithet of Durgā; L. D. B.

वराशिः –सिः A coarse cloth.

वरासिः A swordsman; L. D. B.

वरासी *f.* Bathing cloth or soiled cloth; L. D. B.

वराहः [वराय अभीष्टाय मुस्तादिलाभाय आहन्ति भूमिम् आ-हन्-ड Tv.] 1 A boar, hog; विस्रब्धं क्रियतां वराहततिभिर्मुस्ताक्षतिः पल्वले Ś. 2. 6. –2 A ram. –3 A bull. –4 A cloud. –5 A crocodile. –6 An array of troops in the form of a boar. –7 N. of Viṣṇu in the third or boar incarnation; cf. वसति दशनशिखरे धरणी तव लग्ना शशिनि कलङ्ककलेव निमग्ना । केशव धृतशूकररूप जय जगदीश हरे Gīt. 1. –8 A particular measure. –9 N. of Varāhamihira. –10 N. of one of the 18 Purāṇas. –11 A mountain; L. D. B. –12 A coin; L. D. B. –13 A kind of grass; L. D. B. **–Comp. –अवतारः** the boar or third incarnation of Viṣṇu. **–कन्दः** a kind of esculent root. **–कर्णः** a kind of arrow; वराहकर्णैर्नालीकैर्विकर्णैश्चाभ्यवीवृषत् Mb. 7. 166. 24. **–कर्णिका** a kind of missile. **–कल्पः** the period of the boar incarnation, the period during which Viṣṇu assumed the form of a boar. **–क्रान्ता** the sensitive plant. **–द्वादशी** a festival held on the 12th day in the bright half of Māgha in honour of Viṣṇu. **–नामन्** *n.* an esculent root. **–पुराणम्** N. of one of the 18 major Purāṇas. **–मिहिरः** N. of a celebrated astronomer, author of बृहत्संहिता (supposed to be one of the 'nine gems' at the court of king Vikrama). **–शृङ्गः** N. of Śiva.

वराहुः Ved. A boar, hog.

वरिमन् *m.* 1 Excellence, superiority, pre-eminence; न ह्यस्य वर्ष्मणः पुंसां वरिम्णः सर्वयोगिनाम् Bhāg 3. 25. 2; 4. 15. 26. –2 Ved. Circuit, compass. –3 Breadth, extent.

वरिवस् *n.* Ved. 1 Worshipping, honouring. –2 Wealth. –3 Room, space. –4 Pleasure, happiness. –5 Ease.

वरिवसि(स्यि)त *a.* Worshipped, honoured, adored, revered.

वरिवसितृ *a.* Worshipper; न तच्चित्रं तस्मिन् वरिवसितरि त्वच्चरणयोर्न कस्या उन्नत्यै भवति शिरसस्त्वय्यवनतिः Śiva-mahimna 13.

वरिवस्यति Den. P. To show favour; cherish; Bk.

वरिवस्या 1 Worship, honour, adoration, devotion. –2 Service, attendance; क्षितिपतेः प्रसितो वरिवस्यया Rām. ch. 4. 85. Hence वरिवस्यक *a.* engaged in worship; Chārudatta 1.

वरिशी A fish-hook.

वरिषम् A year; L. D. B.

वरिषाः *f.* (pl.) The rainy season.

वरिष्ठ *a.* 1 Best, most excellent, most distinguished or pre-eminent; अयं च पार्थो बीभत्सुर्वरिष्ठो ज्याविकर्षणे Mb. 3. 35. 12. –2 Largest, greatest. –3 Widest. –4 Heaviest. –5 Worst, most wicked; (superl. of उरु q. v.). **–ष्ठः** 1 The francoline partridge. –2 The orange tree. **–ष्ठम्** 1 Copper. –2 Pepper.

वरी 1 N. of Chhāyā, wife of the sun. –2 The plant called शतावरी.

वरीमन् *m.* Excellence &c.; see वरिमन्.

वरीयस् *a.* 1 Better, more excellent, preferable; आरादुपकारकेभ्यः सामवायिकान्यङ्गानि वरीयांसि भवन्ति ŚB. on MS. 10. 1. 23. –2 Most excellent, very good; वरीयानन्योन्यप्रगुणगुणनिर्माणनिपुणः Māl. 1. 16. –3 Larger, wider, more extensive (compar. of उरु q. v.). –4 Extremely tender or younger. *–m.* N. of one of the Yogas. *–n* Ved. Rest, repose.

वरी(ली)वर्दः An ox, a bull,

वरीषुः N. of Cupid, the god of love.

वरु (रू) कः [Uṇ. 4. 43] A species of inferior grain.

वरुटः N. of a class of Mlechchhas.

वरुडः N. of a low caste; one of the 7 low castes, whose occupation is splitting canes (Mar. बुरुड); cf. Ms. 4. 215 Kull. (वेणः— वेणोर्भेदनेन यो जीवति, बुरुड इति विश्वरूपः).

वरुणः [वृ-उनन् Uṇ. 3. 53] 1 N. of an *Āditya* (usually associated with Mitra); Bṛi. Up. 1. 4. 11. –2 (In later mythology) The regent of the ocean and of the western quarter (represented with a noose in hand); यासां राजा वरुणो याति मध्ये सत्यानृत्ये अवपश्यञ्जनानाम्; वरुणो यादसामहम् Bg. 10. 29; त्वं विश्वेषां वरुणासि राजा ये च देवा ये च मर्ताः Ṛv. 2. 27. 10; प्रतीचीं वरुणः पाति Mb.; अतिसात्तिमेत्य वरुणस्य दिशा भृशमन्वरज्यदतुषारकरः Śi. 9. 7. –3 The ocean. –4 Firmament. –5 The Sun. –6 The Varuṇa tree. **–Comp. –अङ्गरुहः** an epithet of Agastya. **–आत्मजः** N. of the sage Jamadagni; ततः सुतास्ते वरुणात्मजोपमाः Mb. 7. 155. 45. **–आत्मजा** spirituous liquor (so called being produced from the sea). **–आलयः, –आवासः** the ocean. **–ईशम्, –देवम्, –दैवतम्** the Nakṣatra Śatabhiṣaj. **–पाशः** 1 a shark. –2 the noose of Varuṇa. **–लोकः** 1 the world of Varuṇa. –2 water.

वरुणानी Varuṇa's wife.

वरुणाविः *f.* N. of Lakṣmī.

वरुत्रम् A cloak, mantle.

वरूलम् [वृ-उलच् Uṇ. 5. 8] Best, preeminent.